

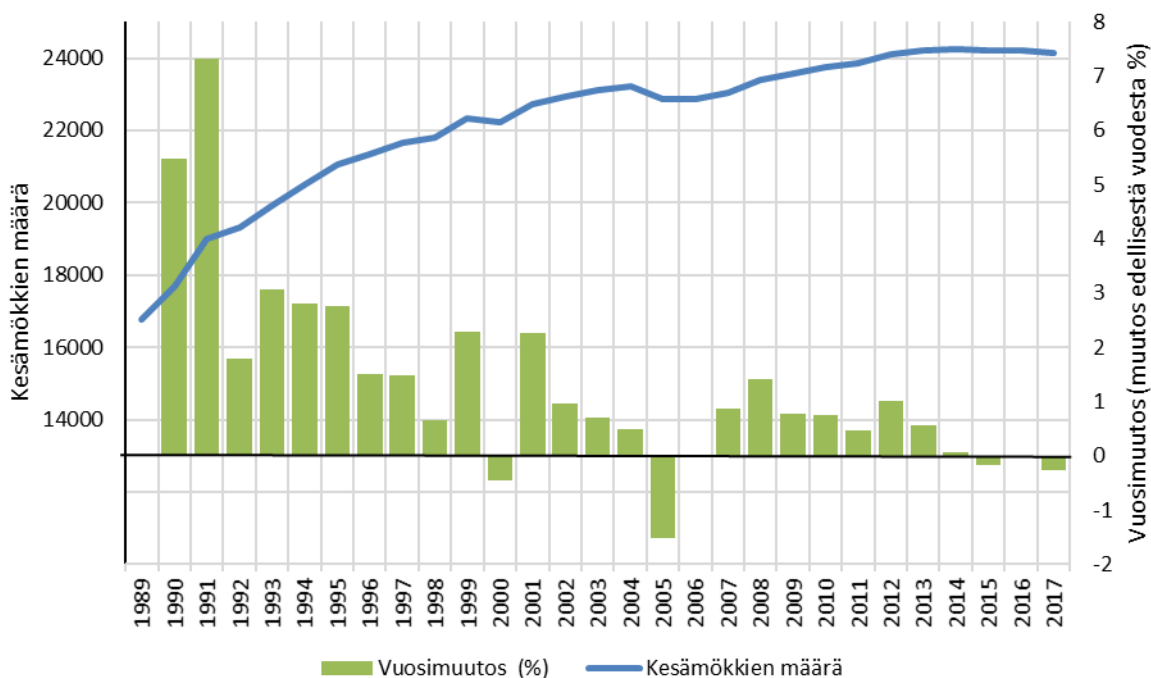
Kesämökki ja matkailijat Pohjois-Karjalassa

Tässä tilastomyllyssä käsitellään kesämökkien määrän muutoksia vuosina 1989–2017 ja mökkikannan rakentamisajankohtia, kesämökkien sijaintia kunnittain sekä ulkopaikkakuntalaisten omistamisen kesämökkien osuutta.

Lisäksi tarkastellaan matkailijamääriä, matkailijoiden yöpymisiä ja majoituksen, ravitsemistoinnin, matkanjärjestäjien, urheilutoiminnan sekä hivi- ja virkistystoiminnan toimipaikkoja ja niiden työllistämien henkilöiden määriä.

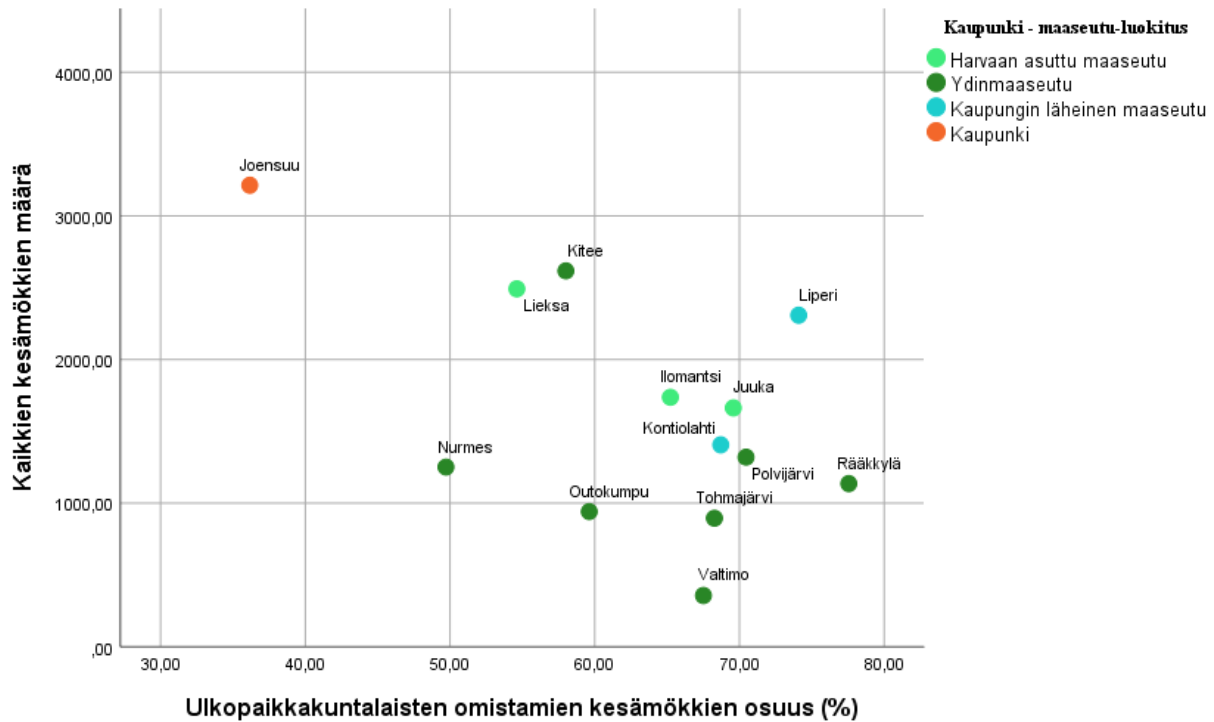
Kesämökki Pohjois-Karjalassa

Pohjois-Karjalassa sijaitsevien kesämökkien määrä on lisääntynyt vuodesta 1989 vuoteen 2017 yli seitsemällä tuhannella. Kesämökkejä oli 24 135 vuonna 2017. Se oli 4,8 prosenttia Suomen kaikista kesämökeistä. Tarkasteluajankohtana (v. 1989–2017) kesämökkien rakentaminen oli Pohjois-Karjalassa vilkkainta 1990-luvun alkupuolella, mutta vuosina 2000, 2006 sekä 2015–2017 kesämökkien määrä väheni edellisestä vuodesta. (Kuvio 1.)

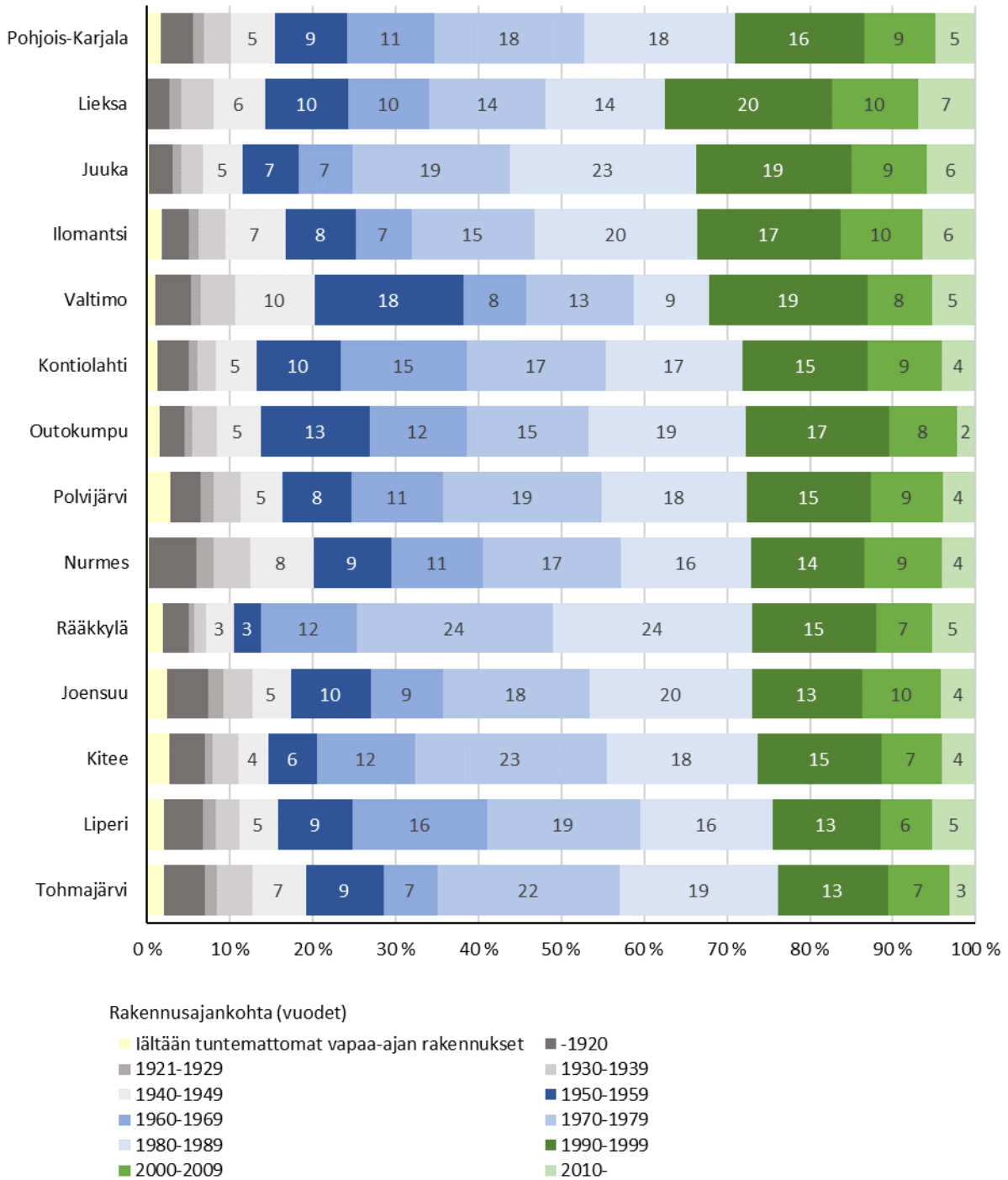
Kuvio 1. Kesämökkien määrä ja kesämökkien määrän vuosimuutos (%) vuosina 1989–2017 Pohjois-Karjalassa. Lähde: Tilastokeskus, Maaseutuindikaattorit

Eniten kesämökkejä Pohjois-Karjalan kunnista oli vuonna 2017 Joensuussa (3 213), Kiteellä (2 617), Lieksassa (2 492) ja Liperissä (2 308). Joensuussa sijaitsevista kesämökeistä vain 36 prosenttia oli ulkopaikkakuntalaisten omistamia. Kaikissa muissa Pohjois-Karjalan kunnissa ulkopaikkakuntalaisten omistamien kesämökkien osuus oli 50 prosenttia (Nurmes) tai enemmän. Eniten ulkopaikkakuntalaisia omistajia oli Liperissä (74 %) ja Rääkkylässä (78 %) sijaitsevilla kesämökeillä. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Kesämökkien määrä paikkakunnittain ja ulkopaikkakuntalaisten omistamien kesämökkien osuus (%) kuntapohjaisen kaupunki-maaseutu-luokituksen mukaan vuonna 2017
Lähde: Tilastokeskus, Maaseutuindikaattorit

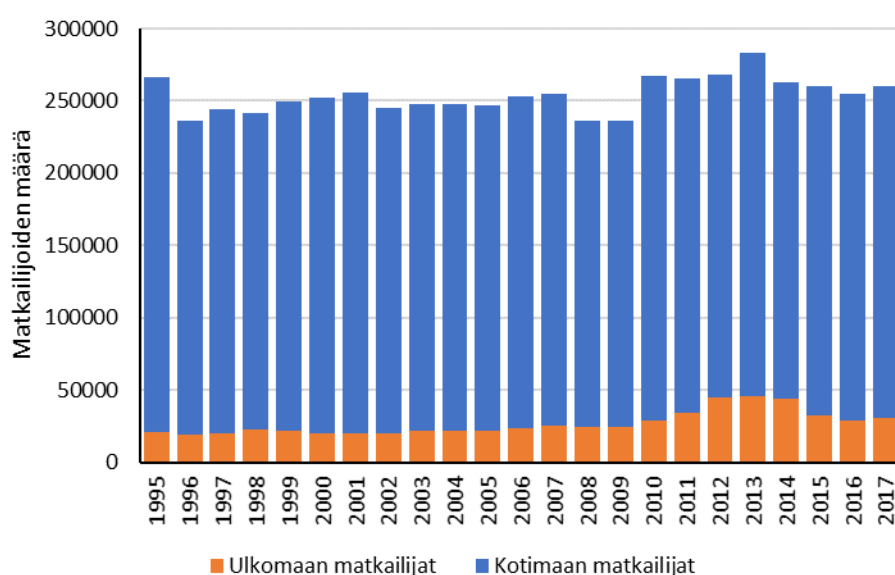
Suurin osa (70 %) Pohjois-Karjalassa sijaitsevista kesämökeistä on rakennettu ennen vuotta 1990. Nurmeksessa (19 %) ja Valtimolla (20 %) sijaitsee eniten ennen vuotta 1950 rakennettuja kesämökkejä. Uusimmat, vuosina 1990–2017 rakennetut kesämökit sijaitsevat Lieksassa (37 %), Juuassa (34 %), Ilomantsissa (33 %) ja Valtimolla (32 %). (Kuvio 3.)

Kuvio 3. Pohjois-Karjalassa sijaitsevien kesämökkien rakennusajankohta
Lähde: Elinympäristön tietopalvelu Liiteri

Matkailijat Pohjois-Karjalassa

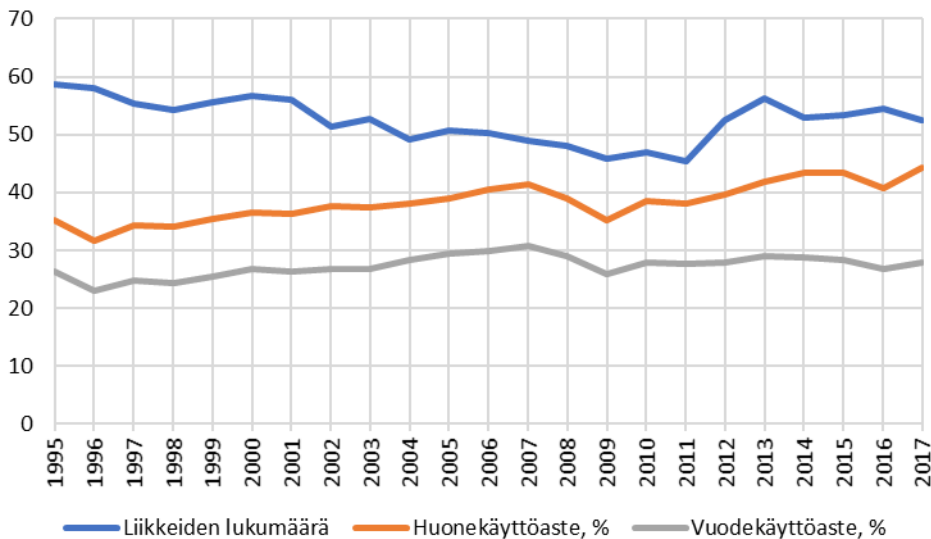
Pohjois-Karjalaan saapuneiden ulkomaalaisten matkailijoiden määrä ylitti 30 000 matkailijan määrän vuonna 2011. Tätä edeltävinä vuosina ulkomaalaisia matkailijoita kävi Pohjois-Karjalassa vuosittain 19 000–29 000. Vuosina 2012–2014 ulkomaalaisia matkailijoita oli joka vuosi yli 40 000. Näiden huippuvuosien jälkeen ulkomaalaisten matkailijoiden määrä laski 30 000:een vuosittaiseen vierailijaan. Pohjois-Karjalassa vierailleiden kotimaan matkailijoiden määrä pysynyt tarkasteluajanjaksolla suhteellisen vakaana. Eniten heitä oli vuonna 1995 (245 819) ja vähiten vuonna 2008 (211 496). (Kuvio 4.)

Kuvio 4. Ulkomaalaisten ja suomalaisten matkailijoiden määrät Pohjois-Karjalassa vuosina 1995–2017

Lähde: Tilastokeskus, Maaseutuindikaattorit

Majoitusta tarjoavien liikkeiden lukumäärä on vaihdellut vuosina 1995–2017 ja siihen, samoin kuin matkailijoidenkin määrään ovat vaikuttaneet talouden suhdanteet. Vuonna 2017 Pohjois-Karjalassa oli 52 majoitusta tarjoavaa liikettä. Näiden majoitusta tarjoavien liikkeiden keskimääräiset huoneiden käyttöasteet ovat parantuneet samalla kuin liikkeiden määrä on vähentynyt. Vuonna 2017 majoitusliikkeiden huoneiden keskimääräinen käyttöaste oli 44,3 prosenttia, mikä oli paras käyttöaste tarkastelun kohteena olevilta vuosilta. Majoitusliikkeiden keskimääräinen vuodekäyttöaste vuonna 2017 oli 27,9 prosenttia. (Kuvio 5.)

Kuvio 5. Majoitusliikkeiden lukumäärän sekä huoneiden ja vuoteiden käyttöasteet vuosina 1995–2017. Lähde: Tilastokeskus, Maaseutuindikaattorit

Majoitusliikkeet tarjoavat työtä erityisesti nuorille naisille. Pohjois-Karjalassa majoitustoimintaa harjoittavien liikkeiden työntekijöistä 51 prosenttia oli 20–34-vuotiaita vuonna 2016. Pohjois-Karjalassa majoitustoiminnan työvoimasta 60 prosenttia toimi Joensuussa, 14 prosenttia Lieksassa, 10 prosenttia Nurmeksessa, kuusi prosenttia Polvijärvellä ja neljä prosenttia Kiiteellä. Naisten osuus kaikista Pohjois-Karjalan majoitusalan työntekijöistä oli lähes 80 prosenttia vuonna 2016. (Tilastokeskus, Elinkeinorakenne ja työssäkäynti 2016.)

Majoituksen, ravitsemistoiminnan, urheilutoiminnan sekä hui- ja virkistyspalvelujen toimipaikat lisääntyivät vuodesta 2013 vuoteen 2017. Näissä palveluissa myös toimipaikkojen henkilöstön määrä kasvoi majoituspalveluja lukuun ottamatta. Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toimipaikat ja toimipaikkojen henkilöstö vähenivät vuosina 2013–2017 Pohjois-Karjalassa matkojen markkinoinnin ja myynnin siirryttyä yhä enemmän internetiin. (Taulukko 1.)

Taulukko 1. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan, matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminnan sekä urheilu, hui- ja virkistystoiminnan toimipaikat ja toimipaikkojen henkilöstö Pohjois-Karjalassa 2013–2017

Vuosi	Majoitus		Ravitsemistoiminta		Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien toiminta; varauspalvelut		Urheilutoiminta sekä hui- ja virkistyspalvelut	
	Toimipaikat (lkm)	Toimipaikkojen henkilöstö (htv*)	Toimipaikat (lkm)	Toimipaikkojen henkilöstö (htv)	Toimipaikat (lkm)	Toimipaikkojen henkilöstö (htv)	Toimipaikat (lkm)	Toimipaikkojen henkilöstö (htv)
2013	89	465	282	920	59	78	60	127
2014	88	452	283	915	55	70	59	129
2015	85	456	282	916	62	69	68	134
2016	91	403	287	947	54	63	69	122
2017	92	375	316	1221	51	60	77	142

Lähde: Tilastokeskus, StatFin (*htv=henkilötyövuosi)